

INHOUD

AAN DE LEZER

9

EERSTE VOORDRACHT – Berlijn, dinsdag 20 januari 1914

II

De vooruitgang van het starre denken naar het bewegelijke denken

Het vinden van een hechte relatie van de mens tot de kosmos door zijn denken. Men denkt meestal in woorden. Vóór de zesde, achtste eeuw v. Chr.: geen gedachten, maar beelden. Het denken geboren in het oude Griekenland, via Sokrates, Plato en Aristoteles naar het middeleeuwse denken. Algemene begrippen; de driehoek. De nominalisten; de Geesten van de Vorm. Het in beweging zetten van gedachten. Goethe: oerplant en oerdier. De mens vormt zijn gedachten uit de taal. Denken niet gemakkelijk, want het vereist contact met de Geesten van de Beweging. Kant; het Godsbewijs. De waterval en de beek. Pragmatische geschiedenisopvatting. Mauthner; zijn afwijzen van de logika. Begrip krijgen van de grens tussen het rijk van de Geesten van de Vorm en dat van de Geesten van de Beweging.

De mogelijkheid om de wereld vanuit twaalf verschillende standpunten te beschouwen

Tegenstrijdigheden bij veel filosofen. Het voorbeeld van de schoenmaker Jakob Böhme. Nominalisten en realisten. Uiterlijke dingen en hun relatie tot de algemene begrippen. Eenzijdigheid de grootste vijand van alle wereldbeschouwingen. De twaalf wereldbeschouwingsnuancen. Du Bois-Reymond. Fritz Mauthners 'Kritik der Sprache'. Zoals de zon door de dierenriemtekens gaat en vanuit twaalf verschillende punten de aarde belicht, zo zijn er twaalf gelijkgerechtigde wereldbeschouwingen.

De relatie van de twaalf wereldbeschouwingsnuancen tot de zeven wereldbeschouwingsstemmingen

De relaties van de zeven wereldbeschouwingsstemmingen (planeten) tot de twaalf wereldbeschouwingsnuancen (dierenriem). Hegel; Schopenhauer; Hamerling; Wundt. De drieduidige 'zieletoon' van de wereldbeschouwingen (zon, maan en aarde). De verbinding van de verschillende onderdelen van de hersenen met de kosmos.

De mens in de geestelijke kosmos vanuit het standpunt van een spirituele astrologie

Mogelijke misverstanden omtrent constellaties die veel belangrijker in het mensenleven zijn dan de constellaties van de geboortehoroskoop, en die daarmee niet samenvallen. Gunstige en ongunstige constellaties. Nietzsche. Het gereedmaken van de hersenen als spiegelapparaat. Het in z'n werk gaan van de menselijke denkactiviteit. De kosmos als de grote denker. De samenhang tussen het menselijk en het kosmisch denken. De denklogika van de kosmos. Wundt. Fichte. Het onderscheiden van motorische en sensibele zenuwen: hindernis voor een waarachtig inzicht in de natuur van het denken en van de ziel. Meditatie.

NAWOORD VAN ROLAND VAN VLIET	119
AANTEKENINGEN BIJ DEZE UITGAVE	149
AANTEKENINGEN BIJ DE TEKST	152
PERSONENREGISTER	157
OVER DE VERSLAGEN VAN DE VOORDRACHTEN	158